

Statens vegvesen

Endring i trafikkopplæringsforskriften § 6-15

Faglig leders plan

Med virkning fra 1. juli 2009 har § 6-15 første ledd bokstav c en presisering av faglig leders plikter når det gjelder veiledning og kontroll; faglig leder skal veilede alle lærerne som faglig leder er ansvarlig for, i alle trinn og kurs som den enkelte lærer gir undervisning i. Dette er ikke nye krav, kun en presisering av de kravene som allerede lå i bestemmelsen fra før.

For å sikre at disse pliktene oppfylles, er det i andre ledd tatt inn et krav om at faglig leder skal utarbeide en årlig plan som viser hvordan pliktene skal oppfylles. I tillegg skal gjennomføringen av veiledningen og kontrollen dokumenteres. Kravet om plan og dokumentasjon gjelder fra 1. januar 2010.

Nærmere om innholdet

Det er nær sammenheng mellom kravet til innholdet i selve planen og kravet om dokumentasjon av gjennomført veiledning og kontroll. Det er derfor naturlig å behandle disse kravene sammen.

Hovedformålet med kravene er at alle faglige ledere skal innse sitt ansvar og ikke påta seg ansvaret for flere trafikklærere/-skoler enn han/hun faktisk følger opp. I tillegg ønsker vi krav som kan kontrolleres under tilsyn. Pliktene og oppfyllelsen av disse skal derfor dokumenteres. Denne dokumentasjonen vil kunne være en naturlig del av dokumentasjonen knyttet til et kvalitetsstyringsystem, på samme måte som undervisningsplaner.

Vår hensikt er at dette ikke skal bli en masse ekstra "papirarbeid", men at det skal være et enkelt verktøy til nytte både for trafikkskolen og vårt tilsyn. Det viktigste er at det er et produkt spesielt utarbeidet av den enkelte faglige leder. Det skal vise at den faglige lederen har oversikt over det som skjer på trafikkskolen(e) som han/hun er faglig leder for.

En slik plan kan f.eks. bestå av en kombinert årsplan/logg som viser dato og tidsrom for når faglig leder skal veilede hver enkelt navngitt lærer, hva det skal veiledes i, når kontroll skal skje, hva det skal kontrolleres i og der faglig leder og lærer sammen "kvitterer ut" at slik veiledning/kontroll faktisk er gjennomført. Det er imidlertid ikke krav om at en hver veiledning og kontroll skal tidfestes helt nøyaktig i planen, men en viss tidsangivelse må det være.

Nøyaktigheten i tidsangivelsen må sees i sammenheng med hvor intens oppfølgingen skal være. Er det en nyansatt lærer, må vedkommende følges opp relativt raskt og mye. Dette gjelder selv om vedkommende lærer har jobbet ved annen skole tidligere. At lærere har arbeidet som trafikklærer i lang tid reduserer ikke i seg selv behovet for veiledning og kontroll. Kanskje kan det tvert i mot være behov for særlig veiledning i nye prinsipper for slike ansatte. Det er da naturlig at i hvert fall måned oppgis. Ved oppfølging av trafikklærere som har vært på vedkommende skole over tid og som har vist at de behersker faget, har faglig leder større spillerom ift. når oppfølging må skje. Da er det heller ikke så viktig at årsplanen er presis på tidspunkt for når oppfølgingen skal skje, selv om en viss angivelse må gis, f.eks. halvårlig. Gjennomført veiledning og kontroll skal dokumenteres med dato i tillegg til konkret informasjon om hva som har foregått.

Statens vegvesen

Kravet om at faglig leder skal veilede og kontrollere alle lærere i alle trinn og kurs som den enkelte læreren gir undervisning i, sammenholdt med kravet til en årlig plan, innebærer ikke et krav om at faglig leder skal veilede og kontrollere alle lærerne i alle trinn og kurs hvert år. Oppfølgingen må vurderes konkret og vil, som nevnt ovenfor, være avhengig av hvilken kompetanse læreren har, herunder hvilken erfaring vedkommende har og hvilken erfaring faglig leder har med vedkommende lærer. Selv de beste lærere skal imidlertid ha en viss oppfølging årlig. Det ligger bl.a. i kravet om at det skal være en årlig plan.

Faglig leder må også redegjøre for hvordan veiledning og kontroll skal gjennomføres. Dette kan gjøres innledningsvis og kan gjøres mer generelt sett ift. lærere med forskjellige kompetanse. Det er en forutsetning at den faglige lederen er sammen med læreren under veiledning og kontroll. Internett eller videooverføring er ikke tilstrekkelig. Videooverføring vil dessuten normalt påvirke undervisningen, herunder elevenes deltakelse.

Det er den faglige lederen som selv skal gjennomføre veiledningen og kontrollen. Det er ikke tilstrekkelig å sende lærerne på kurs, selv om det kan være et bra supplement. Den faglige lederen kan heller ikke sette oppgavene bort til andre spesielt egnede ansatte på trafikkskolen eller en innleid konsulent, selv om dette også kan være et bra supplement. Faglig leder er således forpliktet til å selv ha tilstrekkelig kompetanse og tid til å foreta den nødvendige oppfølgingen.

I klassene AM146, A1, A2 og A er det ikke krav om at faglig leder skal ha undervisningskompetanse, forutsatt at vedkommende har en faglig medansvarlig med nærmere angitt kompetanse (§ 6-15 fjerde ledd). Også i disse tilfellene er det faglig leder som har hovedansvaret for oppfølgingen, men det forutsettes at den medansvarlige er med på størstedelen av kontrollen og veiledningen, sammen med faglig leder. Faglig leder vil på bakgrunn av sin generelle kompetanse kunne foreta noe oppfølging alene, f.eks. veilede om hvordan skape elevaktivitet og engasjement, mens på de mer klassespesifikke delene som f.eks. gjennomføring av praktiske øvelser, må den faglig medansvarlige være med.

Etter årsskiftet skal Statens vegvesens tilsyn kontrollere at det foreligger en faglig leders plan, men ikke vurdere innholdet, i hvert fall ikke i detalj. Trafikkskolene bør ut fra informasjonen som ble gitt i høringen og oppsummeringen av høringen vedrørende kravet om faglig leders plan, ha informasjon om hvordan planen kan utformes. Mesteparten av informasjonen ovenfor er hentet fra høringen. Fra 2011 vil tilsynet gå grundigere inn i planen og samtidig se at oppfølgingen er dokumentert.

Faglige ledere som har lærere med utdanning fra utlandet i prøveperiode skal foreta oppfølging iht. det særlige vedtaket som gjelder for vedkommende prøveperiode. Etter at prøveperioden er gjennomført og vedkommende lærer har fått vanlig godkjenning, skal også denne læreren inn i faglig leders plan.